

Інженерні кадри для харчової промисловості

[Професор Федір Гладкий]

#21-22 от 17.12.2019

Майже 135 років тому Харківський технологічний інститут, уперше в Російській імперії, розпочав підготовку інженерів для харчової промисловості, яка в той час інтенсивно розвивалася в центральних і південних регіонах держави.

Технології жирів навчалися студенти хімічного відділення (кафедра органічних і красильних речовин – завідувач професор О. П. Лідов) до 1930 р., коли була відкрита спеціальність «Технологія жирів» і створена відповідна кафедра (організатор і завідувач – професор Б. Н. Тютюнников, учень О. П. Лідова).

Випускники НТУ «ХПІ» робили і роблять вагомий внесок у розвиток хімії і технології жирів, незмінно сприяють зміцненню зв'язків університету і промисловості, тим самим підвищуючи рівень підготовки майбутніх фахівців. Число випускників нашої спеціальності складає сотні, і діяльність багатьох з них заслуговує найвищої оцінки. Ось приклади. Сергій Олексійович Фокін – випускник 1898 р., в подальшому професор, учень професора О. П. Лідова. Першим у світі виконав дослідження в галузі ензиматичного гідролізу і каталітичного гідрування жирів. Ним створена і введена в експлуатацію на Казанському хімічному комбінаті (1906 р.) дослідно-промислова гідрогенізаційна установка.

Учнем професора О. П. Лідова був і професор Борис Никанорович Тютюнников – одна з видатних постатей в історії Харківського політехнічного. Основоположник сучасної вітчизняної наукової школи хімії і технології жирів, яку називають «харківською», він став у 1968 р. лауреатом Державної премії СРСР за розробку та впровадження в промисловість неперервного методу гідрування жирів, що дозволило відмовитися від будівництва 11 гідрогенізаційних заводів. У цій комплексній роботі брали участь і були відзначені Державною премією ще двоє наших випускників-промисловців – С. Д. Копиленко та М. Д. Ключко. Заслуги професора Б. Н. Тютюнникова в розвитку науки, технології, освіти неможливо переоцінити. Він був серед ініціаторів створення в СРСР виробництва синтетичних жирних кислот (СЖК), вищих жирних спиртів, поверхнево-активних речовин, синтетичних миючих засобів, а також організації підготовки відповідних інженерних кадрів.

Випускники кафедри значною мірою забезпечили становлення і стрімкий розвиток масложирової промисловості, а також промисловості синтетичних м'яких засобів. Серед них учені, керівники крупних підприємств, лауреати державних премій України. Слід згадати випускника 1935 року, двічі лауреата Державної премії Петра Васильовича Науменка, міністра харчової промисловості колишнього Союзу в 60-і роки минулого століття.

Випускниця факультету технології органічних речовин 1972 року Алла Арестівна Коваленко – Герой України, Почесний громадянин Харкова, Президент корпорації «Бісквіт-Шоколад».

І цей перелік відомих випускників кафедри та спеціальності можна продовжити. Сьогодні вони працюють на сучасних підприємствах і установах, таких як УкрНДІМЖ, концерн «Альфа Лаваль», ЗАО «Пологівський масло екстракційний завод», ДП «Наша олія» та ін., затребувані на міжнародному ринку праці.

Професор Федір Гладкий.

Професор Ф. Ф. Гладкий – випускник ХПІ 1955 року – майже 60 років працює в нашому університеті. Учень професора Б. Н. Тютюнникова, доктор наук, видатний вчений, він близько 40 років очолював кафедру технології жирів. Сьогодні Федір Федорович продовжує викладати, передавати свій багатий досвід численним учням. Серед них і нинішній завідувач кафедри, теж її випускник, професор Павло Олександрович Некрасов. На цьому знімку обидва вони зі студентами.

Фото Ігоря Гаєвого.